

SAOPŠTENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA /YEAR: III

SARAJEVO, 26.04.2013.

BROJ /NUMBER: 2

INDEKS PROIZVOĐAČKIH CIJENA INDUSTRIJE NA DOMAĆEM TRŽIŠTU U BOSNI I HERCEGOVINI U FEBRUARU 2013. GODINE *INDUSTRIAL PRODUCER PRICE INDEX ON DOMESTIC MARKET IN BOSNIA AND HERZEGOVINA IN FEBRUARY 2013*

U februaru 2013. godine povećan je nivo proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda na domaćem tržištu za 0,2%.

U februaru u poređenju sa prethodnim mjesecom 2013. godine zabilježen je rast nivoa proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda na domaćem tržištu za ukupnu industriju za 0,2%.

Posmatramo li glavne industrijske grupe (GIG-ove) zabilježen je rast cijena kod Intermediarnih proizvoda za 0,6%.

Netrajni i Trajni proizvodi za široku upotrebu te Energija nisu zabilježili promjene.

Posmatramo li područja i oblasti KD-a u istom periodu je zabilježen rast proizvođačkih cijena u oblasti Prerađivačke industrije za 0,3% i Proizvodnje i snabdjevanja električnom energijom, plinom i toplom vodom za 0,1%.

U februaru 2013. u poređenju sa prethodnim mjesecom značajniji rast proizvođačkih cijena je zabilježen u Proizvodnji koksa, naftnih derivata i nuklearnog goriva za 1,9% i Proizvodnji baznih metala za 1,7%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu na godišnjem nivou više su za 0,7%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda u februaru 2013. godine u poređenju sa istim mjesecom 2012. godine više su za 0,7%.

Rast je zabilježen u industrijskim grupama Intermedijarni proizvodi za 2,7%, Energije za 0,2%, Trajni proizvodi za široku upotrebu za 0,9%.

U istom periodu zabilježen je rast proizvođačkih cijena u Prerađivačkoj industriji za 1,1%, Proizvodnji i snabdjevanju električnom energijom, plinom i toplom vodom za 0,1%.

In February 2013 levels of prices measured by Producer Price Index on domestic increased by 0,2%.

In February compared to January, the producer prices of industrial products on the domestic market for the total industry on average increased by 0,2%.

As regards the groups of activities (MIG's) showing the dynamics of producer prices by end-use the products prices of Intermediate products increased by 0,6%.

Non-durable and durable products and Energy didn't register change in level of prices.

As regards the sections and divisions of CEA in the same period the increase of prices was recorded in Manufacturing industry by 0,3% and Electricity, gas and water supply by 0,1%.

In February 2013 compared to the previous month, the major price increase was recorded in the Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel by 1,9% and in Manufacture of basic metals by 1,7%.

Producer prices on domestic market higher by 0,7 % on annual level.

From February 2013 to February 2012 producer prices on domestic market grew by 0,7%.

As regards the groups of activities (MIG's) showing the dynamics of producer prices by end-use of products, prices of Intermediate goods increased by 2,7%, Energy by 0,2%, Durable consumer goods by 0,9%.

As regards the sections and divisions of CEA in the same period the increase of prices was recorded in Manufacturing industry by 1,1% and in Electricity, Gas and Water supply by 0,1%.

Indeks proizvođačkih cijena na domaćem tržištu u Bosni i Hercegovini u februaru 2013. godine

Producer Price Index on domestic market in Bosnia and Herzegovina in February 2013

Opis prema NACE i PRODCOM-u	II 2013 I 2013	II 2013 II 2012	II 2013 XII 2012	I-II 2013 I-II 2012	II 2013 Ø 2011	Description by NACE and PRODCOM
UKUPAN INDEKS PREMA GLAVNIM INDUSTRIJSKIM GRUPAMA (GIG)	100,2	100,7	100,1	100,8	101,7	TOTAL INDEX BY MAIN INDUSTRIAL GROUPS (MIG)
Energija	100,0	100,2	100,1	100,2	103,6	Energy
Intermedijarni proizvodi	100,6	102,7	100,9	102,7	101,4	Intermediate goods
Kapitalni proizvodi	99,9	98,9	99,1	98,9	98,8	Capital goods
Trajni proizvodi za široku upotrebu	100,0	100,9	99,9	100,9	100,7	Durable consumer goods
Netrajni proizvodi za široku upotrebu	100,0	99,2	99,4	99,4	100,1	Non-durable consumer goods
PREMA PODRUČJIMA I OBLASTIMA KD-a						BY SECTIONS AND DIVISIONS OF CEA
B Vađenje ruda i kamena	100,0	100,0	100,1	100,5	103,8	B Mining and quarrying
05 Vađenje uglja i lignita; vađenje treseta	100,1	100,1	100,0	100,3	104,3	05 Mining of coal and lignite; extraction of peat
07 Vađenje ruda metala	99,7	100,5	102,2	102,8	105,2	07 Mining of metal ores
08 Vađenje ostalih ruda i kamena	100,0	99,1	99,2	99,2	99,6	08 Other mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	100,3	101,1	100,2	101,2	100,8	C Manufacturing
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	100,0	103,8	99,9	103,8	101,9	10 Manufacture of food product
11 Proizvodnja pića						11 Manufacture of beverages
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	100,3	101,5	100,4	101,6	104,9	12 Manufacture of tobacco products
13 Proizvodnja tekstila	100,0	92,0	91,9	92,0	90,2	13 Manufacture of textiles
14 Proizvodnja odjeće; dorada i bojenje krzna	100,0	99,7	100,1	99,7	99,5	14 Manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
15 Štavljenje i obrada kože; proizvodnja kofera i torbi, ručnih torbi, sedlarskih i saračkih proizvoda i obuća	100,0	99,8	99,9	99,8	99,4	15 Tanning and dressing of leather; manufacture of luggage, handbags, saddlery, harness and footwear
16 Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	100,1	99,2	100,1	99,1	96,8	16 Manufact. of wood and products and wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Proizvodnja celuloze, papira i proizvoda od papira	100,1	100,1	100,2	100,1	99,8	17 Manufacture of pulp, paper and paper products
18 Izdavačka i štamparska djelat., umnožavanje snimaka	100,6	102,9	101,3	102,5	102,5	18 Publishing, printing and reproduction of recorded media
19 Proizvodnja koksa, naftnih derivata i nuklearnog goriva	101,9	104,2	104,3	103,3	104,7	19 Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel
20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	99,0	103,5	100,7	104,6	107,1	20 Manufacture of chemicals and chemical products

Opis prema NACE i PRODCOM-u	II 2013 I 2013	II 2013 II 2012	II 2013 XII 2012	I-II 2013 I-II 2012	II 2013 Ø 2011	Description by NACE and PRODCOM
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata	100,0	78,9	100,4	78,9	78,9	21 Manufacture of main pharmaceutical products and preparations
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	99,8	100,3	99,4	100,6	100,4	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	100,4	101,2	100,3	100,9	101,2	23 Manufacture of other non- metallic mineral products
24 Proizvodnja baznih metala	101,7	98,0	100,9	98,2	97,8	24 Manufacture of basic metals
25 Proizvodnja proizvoda od metala, osim mašina i opreme	100,4	99,7	100,7	99,8	100,7	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Proizvodnja računara, te elektronskih i optičkih proizvoda	100,3	101,6	101,9	101,5	100,3	26 Production of computers and electronic and optic products
27 Proizvodnja električne opreme	100,3	109,6	106,1	108,4	101,3	27 Production of electronic equipment
28 Proizvodnja mašina i aparata d.n.k.	99,9	94,1	94,1	94,2	94,8	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi- trailers
30 Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	99,2	99,6	99,2	99,9	102,8	30 Manufacture of other transport equipment
31 Proizvodnja namještaja,	100,0	101,0	100,0	101,0	100,8	31 Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.
32 Ostala prerađivačka industrija d.n.k	100,2	99,9	100,2	99,8	100,1	32 Other manufacturing industry n.e.c.
D Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom i toplom vodom	100,1	100,1	100,1	100,0	103,4	D Electricity, Gas and Water supply
35 Proizvodnja i snabdijevanja električnom energijom, plinom, parom i toplom	100,1	100,1	100,1	100,0	103,4	35 Electricity, gas, steam and hot water supply

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu od januara 2013. godine se računaju u skladu sa Nomenklatuom industrijskih proizvoda NIP BiH 2010 (Službeni glasnik BiH br.12/11 od 15.2. 2011 i 41/11, 26.5.2011) i Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010 (Službeni glasnik BiH 47/10 od 8.6.2010). Navedene klasifikacije su zasnovane na revidiranoj statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2. Indeksi su preračunati na novu baznu godinu 2011=100.

Definicija indeksa proizvođačkih cijena

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je kratkoročni statistički indikator koji predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda koje industrijska preduzeća proizvode i prodaju na domaćem tržištu.

Namjena

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda se obično koriste za cjenovno prilagođavanje klauzula u dugoročnim kupoprodajnim ugovorima, kao indikator općeg kretanja cijena na nivou proizvođača, deflator ekonomskih serija, mjera kretanja cijena u pojedinim granama ili za pojedine proizvode, poređenje troškova inputa i outputa, vrednovanje zaliha, za potrebe ekonomske analize i predviđanja, kreiranje ekonomske politike i sl.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Bosni i Hercegovini

Indeks cijena proizvođača u Bosni i Hercegovini se izračunava na osnovu reprezentativne liste proizvoda i njihovih proizvođača koju čine oko 531 proizvodni subjekt i 918 proizvoda. Svakog mjeseca se prikuplja oko 1854 cijene direktno od samih proizvođača putem jedinstvenog obrasca koji je nastao kao rezultat saradnje sa italijanskim partnerima.

Obuhvat indeksa

Osnovni kriterij pri odabiru proizvoda i usluga koji će se mjesečno posmatrati, bio je kriterij najveće realizacije na tržištu, kako sa stanovišta proizvođača tako i sa stanovišta proizvoda, a prema podacima dobijenim putem godišnjeg istraživanja o industriji (IND-21). Entitetski zavodi za statistiku su odabrali uzorak proizvođača i proizvoda, dok su pojedinačne stavke unutar tih proizvoda za koje će se prikupljati cijene, odabrali sami proizvođački.

Snimanje cijena

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode redovnim kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama, franko utovareno na vagon (kamion) u mjestu proizvođača. U tu cijenu ulaze regresi ukoliko ih proizvođač ostvaruje, a isključuju se trgovački rabati i popusti koje prodavač odobrava kupcu, PDV i akcize.

Definition of producer price index

Producer price index is a short-term statistical indicator that represents the measurement of change of prices of industrial products produced and sold by enterprises.

Purpose

Producer prices indices are commonly used for price adjustment of clauses in long-term sales and purchases contracts, as an indicator of overall price movement at the producer level, deflator of economic series, measure of price movement for particular industries and products, comparison of input and output costs, inventory valuation, for purposes of economic analysis and forecasting, creating economic policy, etc.

Producer price index in Bosnia and Herzegovina

PPI in Bosnia and Herzegovina is calculated based on the representative list of products and it's producers making a sample of cca.531 producers and 918 products. Each month 1854 prices are collected directly from producers through the unique questionnaire created in cooperation with Italian experts.

Coverage

The main criterion for selecting the sample of enterprises, products and services that are surveyed was the volume of production and selling on the domestic market got from the Annual survey on Industrial production (IND-21). Entities institutes of statistics have created the sample of enterprises and products and the enterprises itself have chosen the items to be priced.

Prices collection

The price that is to be collected each month represents a price for which producer sells his products to the regular costumers on the domestic market at maximum volume, franco loaded into a wagon (truck) at the producers location. It includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rabbrates, disscounts, VAT and excises.

Sve cijene se prikupljaju mjesečno u periodu prikupljanja od 21. prošlog mjeseca do 20. tekućeg mjeseca. Obrazac se dostavlja proizvođačkim preduzećima koji ga popunjenog dostavljaju u centrale entitetskih zavoda za statistiku koje vrše obradu podataka, te izračunane indekse dostavljaju Agenciji za statistiku BiH radi njihova agregiranja za nivo Bosne i Hercegovine.

Ponderi

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa proizvođačkih cijena predstavljaju relativno učešće odabranih proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda na domaćem tržištu. Za ovo istraživanje primjenjuju se ponderi se baziraju na podacima Godišnjeg izvještaja industrije (IND-a 21) iz 2006. godine dok se na nivou države na relativnom učešću pojedinačnog entiteta u ukupnoj proizvodnji iz 2006. godine. Svake godine se ponderi korigiraju kretanjem cijena iz prethodne godine.

Klasifikacija

Klasifikacija industrijskih proizvoda se bazira na Nomenklaturi industrijskih proizvoda BiH 2005. (Službeni glasnik BiH br.19/06 od 20.03.2006. godine) zasnovane na PRODCOM listi 2005.

Agregiranje

Pri izračunavanju indeksa proizvođačkih cijena prvo se izračunavaju elementarni indeksi na nivou proizvoda koji predstavljaju omjer cijene iz tekućeg perioda i bazne cijene (cijene iz decembra prethodne godine). Pri tome se kao mjera srednje vrijednosti koristi prosta geometrijska sredina. Iz elementarnih indeksa se računaju agregatni indeksi klasa, područja, podpodručja i ukupan indeks korištenjem Laspyres-ove formule za ponderiranu aritmetičku sredinu.

All the data should be submitted to the Entities institutes each month for the period from 21th of the previous to the 20th of current month. The Entities Institutes completes the data entry process and calculates the PPI for the level of Entity and forward the indices to the Agency for statistics of B&H that calculates the index for the state level.

Weights

Weights applied for the calculation of producer price index represent the relative share of selected products in the total value of sales of industrial products on the domestic market. Weights are based on the results of the Annual Survey on Industrial production (IND-21) for the year 2006, but for the state level the weights are based on the relative share of each Entity in the total production also from the year 2006. Each year the weights are price updated.

Classification

Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in B&H 2005 (Official Gazette of B&H, No.19/06 from March 20, 2006) based on the PRODCOM List 2005.

Aggregation

The first step in calculation of PPI is the calculation of elementary indices at the level of each products, that is the ratio between the current month price and the base price (from December of the previous year). After that the simple geometric mean is applied. The second step is the calculation of the indices of higher aggregates such as classes, divisions, subsections, sections and overall index using the Laspyres's formula for the weighted arithmetic mean.

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

*Published and printed by: the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina
21000 Sarajevo, Zelenih beretki 26, telefon/phone: (33) 220 626, faks/fax: (33) 220 622*

Odgovara direktor: Zdenko Milinović / Person responsible: Zdenko Milinović, Director
Priredili: Rubina Ligata i Gorčin Stojanović / Prepared by: Mrs. Rubina Ligata and Mr. Gorčin Stojanović
Lektor: Amra Kapetanović / Lector: Mrs. Amra Kapetanović
Tiraž: 100 primjeraka / 100 copies printed

Elektronska pošta / E-mail: bhas@bhas.ba

Internetske stranice / Web site: <http://www.bhas.ba>

Podaci iz ovog saopštenja objavljuju se i na internetu. / First Release data are also published on the Internet

---